

Hoofdpuntenverslag

Klankbordgroepbijeenkomst methodebesluiten 2022
d.d. 1 februari 2021, via Webex

Dit hoofdpuntenverslag dient gelezen te worden in combinatie met de bijbehorende presentatie.

Aanwezigen

Partij
EFET
Enexis
Gasunie Transport Services B.V.
Liander N.V.
Netbeheer Nederland
NOGEPA
NVDE
Stedin
TenneT
VEMW
VGN
Westland Infra
ACM

Agenda

1. Opening
2. Peiljaren net op zee (TenneT)
3. OPEX net op zee (TenneT)
4. Rondvraag en afsluiting

1. Opening

De ACM opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Vandaag staan de onderwerpen 'Peiljaren net op zee TenneT' en 'OPEX net op zee TenneT' op de agenda.

Netbeheer Nederland heeft een vraag over de planning na de laatste KBG-bijeenkomst van 15 februari 2021. Zij wil graag weten wanneer de planning van de zienswijzen e.d. wordt verspreid.

- De ACM meldt dat alle KBG-bijeenkomsten een maand verplaatst zijn. Dit betekent, dat het Ontwerp MB voor TenneT en de RNB's ook een maand later, namelijk op 1 mei 2021 worden opgeleverd. Echter het streven van de ACM is om te sturen op 15 april 2021. Het definitieve MB voor zowel TenneT als de RNB's zal medio september 2021 gereed zijn.

Netbeheer Nederland ziet graag een concreet schema tegemoet. Is dit mogelijk?

- De ACM meldt dat zij gaat proberen een schema op te nemen in de presentatie van de KBG-bijeenkomst van 4 februari 2021.

Enexis vraagt hoe het zojuist besproken proces van de MB van TenneT en de RNB's past in het tarievenproces van 2022 en kan dit ook in het schema worden opgenomen?

- De ACM meldt dat het streven is dat de tarieven eind 2021 worden vastgesteld. Zij moet dit nog intern met het tarieventeam bespreken.

2. Peiljaren net op zee (TenneT)

De ACM presenteert een overzicht van het net op zee, waarbij zowel de achtergrond als de invulling van de methode die zij de komende reguleringsperiode toe wil passen aan bod komt. De ACM gaat vervolgens in op de verschillende kostensoorten die zijn te onderscheiden voor het net op zee (slide 15). De ACM concludeert dat het niet voor alle soorten operationele kosten passend is om aan te sluiten bij de methode voor het net op land en uit te gaan van drie peiljaren. Zij vraagt de KBG-leden wat zij vinden van de voorgestelde peiljaren voor de indirecte operationele kosten (2018-2020, verdeelsleutel 2020) en de directe niet-activa gerelateerde operationele kosten (2018-2020).

TenneT geeft aan het voorstel voor de indirecte operationele kosten te steunen, maar wijst er wel op dat zij benieuwd is naar de praktische implementatie daarvan. Zij verwacht hiervoor een informatieverzoek, zodat voor 2018 en 2019 de gecorrigeerde of opnieuw berekende allocatie aangeleverd kan worden.

- De ACM antwoordt dat zij dit ook zo ziet.

Vervolgens merkt TenneT op dat zij in de nieuwe reguleringsperiode *land lease agreement fees* moet gaan betalen voor één van de projecten, omdat daar geen grond voor gekocht kon worden. Deze operationele kosten zijn niet in de referentie jaren opgenomen, maar zitten ook niet in de schatting bij het bijschatten voor de directe operationele kosten. TenneT geeft aan dat op deze manier deze kosten niet vergoed worden, terwijl dit wel operationele kosten zijn die gerelateerd zijn aan het net op zee. Volgens haar gaat dit dus niet goed.

- De ACM geeft aan dat dit punt helder is en dat zij hiernaar gaat kijken.

VEMW reageert dat het gebruik van de voorgestelde peiljaren niet verrassend en goed te volgen is.

Vervolgens gaat de ACM in op het gebruik van peiljaren voor investeringen, waarbij er opnieuw onderscheid gemaakt wordt tussen verschillende soorten (slide 19). De ACM vraagt de KBG-leden wat zij vinden van de voorgestelde peiljaren voor de indirecte investeringen (2018-2020, verdeelsleutel 2020) en de directe niet wettelijk uitgezonderde investeringen (2018-2020).

TenneT reageert dat zij het eens is met het voorstel. Ter verduidelijking vraagt zij of het klopt dat Borssele nu onder doorrollen valt en daarmee niet meer tot de categorie 'directe wettelijk uitgezonderde investeringen' behoort.

- De ACM bevestigt dat de kosten van Borssele mee gaan via doorrollen en dat hiervoor daarom ook geen schatting of selectie van peiljaren meer nodig is.

VEMW reageert dat zij de keuze voor de peiljaren wederom logisch vindt. Zij heeft echter wel een opmerking over het voornemen om het verschil tussen geschatte en gerealiseerde investeringen na te calculeren voor investeringen met een afschrijvingstermijn langer dan 10 jaar (slide 18). Zij geeft aan dat het naar haar begrip om behoorlijk veel investeringen gaat die nagecalculeerd gaan worden. VEMW vraagt of er dan inderdaad op al deze investeringen geen doelmatigheidsprikkel zit en is benieuwd hoe de ACM ook voor die investeringen denkt de doelmatigheid te borgen.

- De ACM merkt op dat dit tijdens een eerdere KBG-bijeenkomst wel aan bod is gekomen voor het net op land. Zij geeft aan dat het om investeringen gaat met een lange afschrijvingstermijn, waardoor een groot deel van deze kosten pas in een volgende reguleringsperiode vergoed wordt. De mogelijkheid om in een volgende periode een efficiëntietoets (benchmark) in wat voor vorm dan ook op deze investeringen te doen bestaat om deze reden. Wel geeft de ACM aan dat dit voor het net op zee nog minder vorm is gegeven dan voor het net op land. De ACM benadrukt daarnaast dat zij voor het net op zee verwacht dat er weinig investeringen in deze categorie vallen. Voor een deel hiervan, namelijk de indirecte investeringen, zal het deel dat toegerekend wordt aan het net op land wel meewegen in bijvoorbeeld een toekomstige benchmark, zodat er voor deze investeringen wel al een prikkel bestaat.
- Daarnaast benadrukt zij dat de overgrote meerderheid van de investeringen RCR-investeringen zijn, waarvan het wettelijk is vastgelegd dat de ACM deze moet nacalculeren. Zoals dit nu vormgegeven is, voert de ACM hier een projectspecifieke doelmatigheidstoets op uit, waarbij ondoelmatigheid doorwerkt in de inkomsten.

VEMW laat weten dat dit helder is.

TenneT reageert hierop met de bevestiging dat het inderdaad om een beperkt aantal investeringen gaat die in deze categorie vallen waarvan de omvang in vergelijking met de omvang van de totale RCR-investeringen niet materieel is.

3. OPEX net op zee (TenneT)

De ACM komt terug op de methode voor het bepalen van de toevoeging van in gebruik genomen RCR-investeringen die zij de komende periode bij TenneT toe wil passen. Zij beargumenteert dat het wenselijk is om een onderbouwde schatting te maken van de incrementele efficiënte operationele kosten bij ingebruikname van een nieuw deel van het net op zee en dat zij DNV GL hiervoor de opdracht gegeven heeft. De ACM gaat vervolgens in op het gebruik van de schatting van DNV GL (slide 38). Zij geeft aan voornemens te zijn om hierbij uit te gaan van een percentage van het investeringsbedrag en het berekende percentage ook toe te passen voor de Borssele verbindingen. Zij vraagt de KBG-leden wat zij vinden van dit voorstel (slide 39).

TenneT geeft aan dat zij het goed vindt dat de ACM hier onderzoek naar heeft gedaan en dat zij de bottom-up aanpak die hiervoor gebruikt is ook onderschrijft. Zij merkt wel op dat zij in het rapport nog mist hoe DNV GL uiteindelijk tot de schatter gekomen is en dat zij hier een aantal inhoudelijke vragen bij heeft.

Daarnaast heeft zij ook wat aandachtspunten over de wijze waarop het percentage berekend is. Zij geeft aan dat de OPEX in prijspeil 2020 is, terwijl de CAPEX investeringen bevat die in prijspeil van latere jaren zijn opgenomen en dat er voor Hollandse Kust Noord nog een landstation in zit dat overgaat naar het net op land. Beiden zouden volgens TenneT gecorrigeerd moeten worden. Over het gebruik van het percentage in het algemeen markt zij op dat wanneer TenneT bespaart op CAPEX, zij ook minder OPEX krijgt. Dit is wat haar betreft een rare prikkel en daarom een aandachtspunt.

Wat betreft representativiteit voor Borssele laat TenneT vervolgens weten dat zij het onderzoek van DNV GL niet representatief vindt, omdat er twee beperkingen zijn aan het onderzoek. Allereerst haalt zij aan dat het onderzoek gebaseerd is op andere projecten waarvan vooral de kabelroutes korter zijn en daarmee de kosten lager. Daarnaast geeft zij aan dat er in de berekening van de OPEX vanuit gegaan wordt dat a-periodiek onderhoud pas aan het einde van de periode plaatsvindt en dus voor de meeste projecten niet van toepassing is, terwijl dit voor Borssele anders ligt.

TenneT komt vervolgens terug op enkele inhoudelijke vragen die zij heeft bij het rapport. Zij benoemt dat zij niet voor alle kosten terug kan vinden of deze wel of niet in de kostenschattings zitten. Een voorbeeld dat zij hier bij aanhaalt, zijn de onderwaterinspecties. Ook geeft zij aan dat zij voor de *cable surveys* op een ander aantal kilometers uitkomt en dat zij de aannames hiervoor erg positief vindt. TenneT geeft aan dat dit geen redenen zijn om het rapport helemaal niet te gebruiken, maar dat zij behoefte heeft om te begrijpen wat er allemaal precies in het rapport staat en of dat allemaal ook klopt. TenneT uit haar zorgen over de verzekeringen, omdat er in het rapport wordt uitgegaan van de werkelijke kosten op dit moment. Zij laat weten dat in de komende reguleringsperiode het contract af zal lopen en de kosten hiervoor naar verwachting zullen stijgen doordat de verzekeringsmaatschappijen gemiddeld genomen verlies gemaakt hebben op deze contracten. TenneT legt uit dat zij de lagere schatting van DNV GL niet één op één representatief vindt, omdat deze gebaseerd is op bottom-up analyse op basis van mogelijk oudere contracten die eventueel nog niet die verliezen in zich hebben en omdat die contracten misschien voor assets zijn die dicht bij de kust liggen.

Als laatste punt haalt TenneT aan dat zij zich afvraagt of het wel zo verstandig is om OPEX correctief onderhoud als gegeven te vergoeden, omdat dit afhankelijk is van storings. Zij benadrukt dat indien er geen correctief onderhoud plaatsvindt zij te veel vergoed krijgt, en vice versa. Daarnaast geeft TenneT aan de berekening van het correctief onderhoud niet helemaal te kunnen volgen.

- De ACM laat weten dat TenneT deze vragen en punten een paar dagen geleden ook aan de ACM gestuurd heeft. De ACM zal hier nog naar gaan kijken. Zij geeft aan dat het logisch lijkt om onjuiste berekeningen te corrigeren als daar sprake van is, maar dat zij een aantal vragen die specifiek gericht zijn aan DNV GL, zoals de onderwaterinspecties, niet direct kan beantwoorden. De ACM geeft aan dat het voor haar nog een vraag is waar precies het verschil zit met de Borssele platforms. Zij vraagt TenneT of zij de opmerkingen over het a-periodieke onderhoud en de kortere routes van andere platforms nog wat verder toe kan lichten, waarbij een aanvullende vraag is of dit verschil groot is en hoe dit tot een andere uitkomst zou leiden.

TenneT geeft aan dat zij het moeilijk vindt om te zien hoe hiermee rekening gehouden is, omdat zij het onderhoud gemiddeld genomen niet pas aan het einde van de periode uitvoert. Zij geeft hiervoor als reden dat zij hier niet te lang mee wil wachten, omdat er in het begin vaak kinderziektes zijn waardoor het risico op schade groter is en het gewenst is om onderhoud uit te voeren voor het aflopen van de garantieperiode.

Zij benadrukt dat dit voor alle platforms relevant is, maar vooral voor de Borssele platforms, omdat hiervoor andere jaren in de reguleringsperiode vallen. Daarnaast laat TenneT weten zij het onderhoud van bijvoorbeeld Borssele alpha en beta vaak combineert, omdat zij denkt dat hierin synergie zit, maar dat zij zich afvraagt of hiermee in de methodiek van DNV GL ook rekening gehouden is. Zij verwacht dat het percentage voor Borssele hoger moet zijn, omdat het a- periodieke onderhoud grotendeels buiten de zichtperiode valt. Daarnaast geeft TenneT aan dat de kosten voor de kabel van Borssele hoger zullen zijn, omdat de kabel een stuk langer is.

- De ACM geeft aan dat zij naar beide punten nog eens goed moet gaan kijken, maar vraagt zich wel af of het buiten beschouwing laten van de synergievoordelen door DNV GL niet juist tot een te hoge schatting leidt.

TenneT antwoordt dat dit op de langere termijn zo zal zijn, maar dat het buiten beschouwing laten van deze kostenposten in de schatting toch tot een verschil zal leiden, omdat TenneT deze kosten dan eerder in de tijd heeft zitten.

Vervolgens geeft de ACM aan dat zij het meenemen van de kosten van correctief onderhoud in de schatting onderschrijft, omdat dit TenneT een prikkel geeft om deze kosten te beperken en te beheersen.

TenneT geeft aan deze prikkel in ieder geval wel te voelen, maar nog wel vragen te hebben bij de precieze berekening van dat percentage en hoe dit voor het platform opgenomen is, maar dat dit te veel detail is om nu op in te gaan.

- De ACM vraagt TenneT of al deze punten ook in de e-mail stonden en er vandaag geen nieuwe punten toegevoegd zijn.

TenneT bevestigt dit.

De reactie van VEMW ziet uitsluitend op de eerste vraag die op slide 39 wordt gesteld. Zij geeft aan het goed te vinden dat hiernaar onderzoek is gedaan. Een opmerking die zij mee wil geven, is dat wordt benoemd dat DNV GL uitgaat van de schatting van TenneT voor de berekening van overkoepelende kosten. Dit lijkt haar niet ideaal voor de borging van de doelmatigheid. Ten tweede benoemt VEMW een risico bij het hanteren van een bottom-up aanpak, omdat dit veel expertise en kennis vergt, waarvan zij zich afvraagt of de ACM dan wel DNV GL deze kennis in huis heeft. Zij benadrukt dat het risico van deze aanpak is dat een fout in deze methode vermenigvuldigd wordt en heeft dan ook een voorkeur voor een top-down aanpak of eventueel een combinatie tussen bottom-up en top-down.

- De reactie van de ACM hierop is dat elke methodiek voor- en nadelen heeft en dat zij in principe ook de voorkeur geeft aan de top-down methode. Echter geeft zij aan dat deze in dit geval niet goed werkbaar is door het gebrek aan gegevens. Zij vraagt VEMW wat zij precies bedoelt met een mengvorm en waaraan zij dan moet denken voor de OPEX net op zee.

Autoriteit Consument & Markt

VEMW haalt het Verenigd Koninkrijk aan als voorbeeld, waarbij zij aangeven dat daar enige tijd geleden nagedacht is over een methode om een bepaalde top-down bandbreedte vast te stellen, waarbinnen het risico voor de netbeheerder is en alles wat daarbuiten valt wordt vergoed. VEMW geeft aan op zoek te gaan naar deze stukken en deze aan de ACM te sturen.

- De ACM erkent dat het overnemen van de schatting van TenneT voor de overkoepelende kosten niet ideaal is, maar dat er ook weinig alternatief is. Zij geeft wel aan dat het voordeel van vooruit schatten is dat TenneT een prikkel krijgt om goedkoper te realiseren, wat bij nacalculatie bijvoorbeeld niet het geval is.

VEMW laat weten dat deze reactie helder is.

Vervolgens hervat de ACM haar presentatie, die over gaat naar de schatting van de netverliezen. Zij concludeert dat hiervoor in de komende reguleringsperiode voor het net op zee nog geen goede schatting mogelijk is en dat de ACM daarom voornemens is deze volledig na te calculeren (slide 40). Zij vraagt de KBG-leden wat zij vinden van dit voorstel.

TenneT steunt dit voorstel. Daarnaast geeft zij aan om ten behoeve van een zo goed mogelijke schatter ieder jaar een schatting voor deze kosten op te geven. Zij geeft aan dat dit enkel een suggestie is en ook akkoord te gaan indien de ACM besluit om deze schatting te baseren op één peiljaar.

- De ACM geeft aan dat zij voor Borssele wel zal moeten vasthouden aan dat peiljaar, omdat de x-factor voor de hele reguleringsperiode vastgesteld wordt, met daarin een schatting die voor deze gehele periode vast staat. Voor de Hollandse Kust verbindingen geeft zij aan dat het wel haar idee was dat TenneT daarvoor ieder jaar een schatting maakt.

TenneT laat weten dit prima te vinden, maar benadrukt dat voor Borssele de realisatie in 2020 wat laag zal zijn, omdat het windpark niet gehele jaar in gebruik was.

VEMW vindt het voorstel om deze kosten volledig na te calculeren begrijpelijk. Waar mogelijk en waar een netbeheerder de kosten kan beïnvloeden, laat zij weten geen voorkeur te hebben voor nacalculatie, maar in dit geval geeft zij aan dit een logische beredenering te vinden.

4. Rondvraag en afsluiting

De ACM merkt op dat tijdens de volgende KBG-bijeenkomst op 4 februari a.s. de onderwerpen 'Toepassing benchmark TenneT' en 'Nacalculaties WACC' op de agenda staan. Vervolgens sluit zij om 11.35 uur de vergadering.